

Ilmo Hyypä

27.8.2007

Asfalttinormitoimikunnan kokous 7/2007

Aika Maanantai 27.8.2007 kello 9:15
Paikka Skanska Oy, Paciuksenkatu 25 00270 Helsinki
Osallistujat Rauno Turunen, OAMK, puheenjohtaja
Katri Eskola, Tiehallinto
Seppo Kauppinen, Valtatie Oy
Timo Blomberg, Nynas Oy
Vesa Laitinen, Lemminkäinen Oyj
Kyösti Laukkanen, VTT
Seppo Kempainen, Skanska Asfaltti Oy
Ilmo Hyypä, Destia, sihteeri
Tuomo Laitinen, Infra ry (poistui 11:30)
Pirjo Kuula-Väisänen, TTY (saapui 10:10)

Poissa:
Matti Antikainen, Tiehallinto
Erkki Greggilä, Destia
Pekka Isoniemi, Helsingin kaupungin rakennusvirasto

1 Kokouksen avaus

Puheenjohtaja Rauno Turunen avasi kokouksen 9:23.

2 Edellisen kokouksen pöytäkirja

Käytiin läpi edellisen kokouksen pöytäkirja ja se hyväksyttiin muutoksitta.

Rauno Turunen oli laatinut toimikunnan valtuuttamana lausunnon koskien Tiehallinnon julkaisua *Päällysrakenteen stabilointi*.

3 Asfalttinormit 2008, mainokset ja painatus

Tuomo Laitinen toi kokoukseen Osmo Mettäsén vastauksen koskien tarjouspyyntöä 21.6.2007. SML:n Maarakentajapalvelu Oy on halukas hoitamaan Asfalttinormien 2008 mainosmyynnin, taiton, painatuksen, markkinoinnin ja myynnin. Vastauksen mukaisesti Mettäsén ehdottaa Asfalttinormitoimikunnan nimeämään keskuudestaan henkilön, jonka kanssa asiasta voidaan tarkemmin sopia.

Sovittiin, että Ilmo Hyypä ja Ossi Himanka edustavat PANK ry:a. Rauno Turunen ottaa asian kuitenkin ensin puheeksi Himangan kanssa. Asiaa toivottiin myös käsiteltävän hallituksen kokouksessa 4.9.2007.

Muutettiin työjärjestystä.

Ilmo Hyypä

27.8.2007

4 Muut EN-normiasiat

Katri Eskola kertoi, että kaikki sovitut tuotestandardit mukaan lukien SIP, tyyppitestaus ja tehtaan sisäinen laadunvalvonta on nyt käännetty ja ne ovat SFS:ssä oikoluettavina. Kaikki käännökseen sisältävä julkaisu ilmestyy Palautepäiviin mennessä. Julkaisussa tulee edellä mainittujen lisäksi olemaan englanninkielisinä standardit *Asphalt Concrete for very thin layers* ja *Hot Rolled Asphalt*

Lisäksi Katri kertoi, että MYR-koe on nyt hyväksytty EN-menetelmä, mikä tulee aiheuttamaan edellä mainitun standardikirjan osalta lisälehtitarpeen. Laboratoriotomikunta on jo kokouksissaan pohtinut tuotestandardin vaatimustasoluokkia. Asfalttinormien 2008 osalta muutos ehditään ottamaan huomioon.

Pohjoismainen työryhmä kokoontuu Tiehallinnossa Pasilassa 7.9.2007. Käsiteltävinä asioina ovat Creep-, Prall ja Wheel tracking -kokeet ja niistä saadut tulokset.

5 Muut asiat

Ei ollut.

6 Muut jäsenten esiintuomat asiat

Ilmo Hyypä otti esille Heikki Jämsältä tulleen kyselyn koskien Palautepäivien ohjelmaa. Alustavien kaavailuiden mukaan ensimmäisen osioon (35 min) on ajateltu yhteensä 2-3 esitelmää esimerkiksi seuraavista aiheista; hiljaiset päällysteet, uudet Asfalttinormit, Stabil-projektin lopputulokset ja stabilointiohjeet. Ilmon oman näkemyksen mukaan ainakin Asfalttinormien esittelyyn tulisi varata aikaa, koska uudet normit tuovat merkittäviä muutoksia tullessaan.

Tiedossa on edellä mainittuihin aihepiireihin liittyen seuraavat tilaisuudet:

- PTL:n hiljaiset päällysteet -seminaari 25.10.2007
- Menetelmäpäivät (alustavasti 17.1.2008)
- Stabilointeja käsittelevä tilaisuus 22.1.2008 (1/2-päivää)
- Päällystekurssit, kevät 2008

Todettiin, että Asfalttinormi-asiaa tulee ilman muuta esitellä Päällystekurssilla, mutta toisaalta nähtiin myös mahdollisena järjestää puolipäivä-tilaisuus stabilointeja käsittelevän tilaisuuden yhteyteen. Tuomo Laitinen ja Katri Eskola selvittelevät asiaa.

Sovittiin, että Asfalttinormeja Palautepäivillä esittelee Rauno Turunen ja puolipäivä-seminaarissa, mikäli sellainen toteutuu, Vesa Laitinen, Katri Eskola, Timo Blomberg, Pirjo Kuula-Väisänen ja Rauno Turunen. Antti Koposta (Rakennusteollisuus RT ry) pyydetään pitämään alustus aiheeseen.

Ilmo Hyypä

27.8.2007

7 Asfalttinormit 2008, lausunnot

Pirjo Kuula-Väisänen kävi ensin läpi tekemäänsä yhteenvetoa lausuntokierroksen annista.

Lausunnon olivat antaneet seuraavat tahot:

- Tiehallinto
- Destia
- NCC Roads
- Lohja Rudus
- Mobil Oil
- Espoon kaupunki
- Finnpool
- Valtatie
- Lemminkäinen
- TKK

Lausunnon yhteydessä Kari Lehtonen Tiehallinnosta oli esittänyt Asfalttinormien notifiointia. Notifioinnilla saavutettavia etuja ovat ”ilmaiset” käännökset eurokielille ja standardien muutos ehdotusten läpimenomahdollisuuksien paraneminen. Haittapuoleksi on tunnistettu mahdolliset valitukset ja se, ettei asiakirjaa saa ottaa käyttöön ennen sen notifiointia. Yksi mahdollisuus Karin mukaan olisi myös InfraRYL:ssä esitettyjen vaatimusten notifiointi. Keskusteltiin Karin ehdotuksesta ja sitä kannatettiin. Hallitus käsittelee asiaa seuraavassa kokouksessaan ja Tiehallinto aloittaa notifiointiprosessin valmistelun.

Laajemmin Asfalttinormien sisältöä koskevia asioita lausunnoissa olivat:

- ↳ Normien rakenne; Pirjo Kuula-Väisänen totesi itse, että nykyisellään rakenne on erityisesti alaa tarkemmin tuntemattomalle varsin nurinkurinen. Pirjo ehdottikin, että lukujen järjestys muutettaisiin...Raaka-aineet, Asfalttimassat ja Asfalttipäällysteet...Ehdotusta kannatettiin.
- ↳ Tekstin terävöittäminen; On olemassa tarve tarkentaa jakoa vaatimuksiin ja ohjeisiin. Lisäksi standardista poikkeavat vaatimukset tulisi erotella. Asiaa pidettiin erittäin tärkeänä. Tässä yhteydessä todettiin myös, ettei kiviainesnormissa käytetty kursivointi ole riittävän tehokas keino. Sovittiin, että jokaiseen kappaleeseen kirjoitetaan erillinen luku, joka käsittelee jakoa vaatimuksiin ja suosituksiin (ohjeisiin).
- ↳ CE-merkinnät; Asfalttinormeihin pitäisi lisätä CE-merkintäesimerkki koskien asfalttimassaa ja bitumeita. Sovittiin, että ko. esimerkit lisätään. Timo Blomberg lupasi laatia esimerkin bitumien osalta.

Ilmo Hyypä

27.8.2007

↳ Asfalttinormien mukaisen päällysteen tilaaminen; nykyinen tapa tilata Asfalttinormien mukaista päällystettä ei jatkossa vaihtoehtojen määrän kasvun vuoksi ole enää relevantti. Normiin onkin toivottu listaa yleisimpiin tapauksiin soveltuvista vaatimuksista. Todettiin, että lisätään joitain perustapausten esimerkkejä.

Yksityiskohtiin liittyvät kommentit käsiteltiin normien läpikäynnin yhteydessä.

Alkusanat

- Lisättiin alkusanoihin kohderyhmäksi *rakennuttajat*
- Lisättiin tarkennukseksi *Suomessa käytettävät*
- Tarkennettiin *Perustuvat EN-standardeihin*

Johdanto

- Poistettiin *maininta PANK-menetelmistä*
- Lisättiin *SIP SFS-EN 12271*
- Sovittiin, että lisätään asiakirjaan loppuun luettelo muista keskeistä Suomessa käytössä olevista asiakirjoista
- Todettiin, että CE-merkintää koskevat tekniset tiedot tulee antaa tuotteen mukana
- Todettiin, että on tarpeen kirjoittaa erillinen vaatimusten asettamista käsittelevä luku

Asfalttityypit ja pintaukset

- Muutettiin kerrospaksuusvaatimus; *kaksi ja puoli kertaa maksimiraekoko*
- Emulsioita koskeva huomautus poikkeavista lämpötiloista lisättiin
- Keskusteltiin kuvista; miten esitetään suhteitukseen liittyvät vaatimukset tai tavoitteet suhteessa lopputuotteen arvioinnissa käytettäviin vaatimuksiin
- Muutettiin bitumipitoisuuksia koskevia merkintöjä
- Lisättiin tarkennuksia esimerkiksi $V_{max7} (\leq 7,0)$
- Keskusteltiin käännteisten rakenteiden (~ ABK:n tilalla joustava alapinnan vetomuodonmuutosta kestävä päällyste) huomioon ottamisesta ja siihen liittyen myös massamääristä.
- Päätettiin olla muuttamatta $ABS\ 22\ B_{min4,5} \dots B_{min4,3}$.
- Lisättiin kerrospaksuusvaatimuksen johdosta vähimmäismassamääriä joidenkin asfalttityyppien osalta
- Poistettiin vedenläpäisevyyttä koskeva vaatimus ABT:n osalta
- Lisättiin maininta, että ABT-massa tulee suhteittaa siten, että valmiin päällysteen tyhjätila on alle 3,0 tilavuus-%

Ilmo Hyypä

27.8.2007

- Lisättiin PAB-massoihin emulsiolla tehty PAB = EPAB
- Todettiin, että PAB-massojen osalta lisätään tieto $d = dense$ (PAB-B) ja $o = open$ (PAB-V)
- Päätettiin olla muuttamatta SMA-päällysteiden osalta kuidun minimimäärää 0,2...0,3 massa-% (kuitujen kehittyminen)
- Muutettiin käsin levitettävän valuasfaltin rakeisuusalueen alaraja samaksi koneella levitettävän valuasfaltin kanssa
- Sideaine-luokat tulee lisätä valuasfalttikuvaan
- Valuasfalttikuvaan; vaatimukset bitumoidulle pintasirotteelle (11/16, A_N7, 8-12 kg/m²)
- Todettiin, että AA-päällysteelle ei ole tuotestandardissa määritelty käyttökohdetta ja hyvä niin
- Lisättiin SIP & SOP -kuvaan uusia sideainevaihtoehtoja, myös tartukkeen käyttöä täsmennettiin
- Lietepintausta on esitetty palautettavaksi Asfalttinormeihin; asiaa harkitaan

Raaka-aineet (sideaineet)

- Viskositeetti SFS-EN 12596 = Dynaaminen viskositeetti
- Viskositeetti SFS-EN 12595 = Kinemaattinen viskositeetti
- Leimahduspistettä 250/330 ja 330/430 oli esitetty laskettavaksi 200...180°C; päätettiin, ettei muuteta
- Lisättiin täsmennykset sanoille ilmoitettu ja mitataan
- BL2K:n kinemaattinen viskositeetti muutettiin 2000-6000 mm/s²
- Lisättiin sarake BE-AB vaatimuksiksi EAB-, EABK- ja ESMA-massojen sideaineelle

Raaka-aineet (kiviainekset)

- Koostekiviainekset rakeisuusmäärityksissä tulee käyttää perusseulasarjan ja lisäseulasarjan 1 kaikkia seuloja
- Nastarengaskestävyyden (kiviaines, massa ja päällyste) osalta tulisi tarkentaa mitä milläkin tuloksella tarkoitetaan ja mitä milloinkin vaaditaan; todettiin, että muutetaan vaatimukset taulukoksi, lisäksi todettiin, että suhteittajalle tulee antaa tieto myös yksittäisistä koetuloksista
- Edellä mainittu koskee myös deformaatiota
- Fillerien osalta täsmennettiin vähimmäistestaustiheyksiä, kiintotiheys 1 krt / 2kk
- Kiviaineksen kiintotiheys 2 krt / vuosi
- Lentotuhkan tyhjätilavaatimus jätettiin entiselleen

Ilmo Hyypä

27.8.2007

Raaka-aineet (lisäaineet)

- Todettiin, että kuitujen osalta vaatimukset koskevat vain irtokuituja
- Granuloitujen kuitujen osalta vaatimukset tulee testata ennen granulointia
- Tartukkeet; *emulsioissa tarvittaessa käytettävä tartukemäärä*
- Luonnonasfaltti; *Hot Rolled -tuotestandardi liite B*
- Asfalttirouhetta koskevat vaatimukset päätettiin muuttaa taulukoksi
- Lisätään vaatimus RC-prosentin ilmoitusvelvollisuudesta

8 Seuraava kokous

Seuraava kokous: 19.9.2007 klo 9:00-15:30 (huom! koko päivän kokous)
Tiehallinto, Opastinsilta 12 00521 Helsinki
Neuvotteluhuone A5.E1, käynti 2. kerroksen asiakaspalvelupisteen kautta

9 Kokouksen päättäminen

Puheenjohtaja Rauno Turunen päätti kokouksen 15:35.

Helsinki 29.8.2007

Ilmo Hyypä

Jakelu:

Normitoimikunnan jäsenet
O. Himanka, Nynas Oy
K. Toikkanen, Tiehallinto
H. Jämsä, Asfalttiliitto ry
O. Anttila, Tiehallinto
A. Sund, Nynas Oy